

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Veri & Pii Sacerdotis Idea Seu Vita R. D. Iacobi
Merlo-Horstii, Pastoris B. Mariæ Virginis In Pascvlo
Coloniæ, SS. Theol. Licent.**

Crombach, Hermann

Coloniæ, 1645

Caput 32. S. Bernardi opera magno studio illustrat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14591

no Numini gratius libenter amplectebatur. Fructu carebat obiurgatio proximi, nec spes affulgebat emendationis, morborum acrimonia vim eludebat medicam, calamitatum tempestates magis magisque sæuiebant, his & similibus in euentibus re Domino Patronisque suis diligenter commendatâ, suam ad diuinam accommodabat voluntatem: id enim rectius & melius sibi, suisque rebus esse nouerat, quod licet proprijs aduersum desiderijs, æternis & diuinis magis decretis vel permissioni congrueret. Hinc animi perpetua constansque pax & lætitia, quam nullæ res humanæ conuellerent, idem semper vultus in prosperis & aduersis; nam perpensis omnibus in vna Dei voluntate & amore quasi centro placidissimè quiescebat.

C A P V T XXXII.

*S. Bernardi Opera magno studio
illustrat.*

Post Deum, Deiparam Virginem Ma. *Deipara &*
riam, cuius honori dicatâ Parochiam *cultus.*
ad-

administabat, præcipuo cultu venerabatur. Sodales Ecclesiasticos aliosq; ad eius amorem, honorem & reuerentiam, verbo; mundum vniuersum varijs libellis & quæsitis occasionibus ardentè excitauit: ad eam in angustijs vt Matrem fidenter confugiebat, & vota sat crebra coram ipsa nuncupare solitus est: Aspericollensem etiam peregrinationem perdifficilem eius amore magnâ virtutum accessione fœliciter confecit. Hunc affectum mirificè S. Bernardi scripta nutriebant. Nam licet SS. Patres omnes suspicere, & eorum monumenta diligenter euolueret: vnus tamen in cæteris Bernardus primatum obtinebat, huius spiritum quem vnicè diligebat, quem tota mente combibere, factis exprimere, scriptis imitari, nimium quantum gestiebat.

*Auctus
lectiones
Bernardi*

*quem vnicè
diligebat.*

*Difficultates
in eo
illustrando*

Huius vt operibus lucem afferret, genuina à spurijs secerneret, noua hætenus inedita donaret publico, lectorem ad eius amorem, cultum & imitationem prouocaret, omnem mouit lapidem. Sub initium suscepti laboris multa retardabant conatum, & à proposito velut iniectâ manu reuocabant: aduersa valetudo, difficul-

ficultas incepti operis, magnitudo sum-
 ptuum in colligendis, describendis, trans-
 mittendis è varijs orbis partibus eius ine-
 ditis opusculis: tantum abfuit, vt men-
 tem ab instituto deiecerint, vt etiam voti
 se religione obstrinxerit maturandi, per-
 ficiendiq; propositi. Plures in adornando
 iam opere sub manum remorę nasceban-
 tur: at ille Dei nixus auxilio, Patroni sui
 confusus patrocínio, iniquissimo rei libra-
 rię tempore Francofurtense suscepit i-
 ter, non sine vitę periculo, vel aduersę
 valetudinis incremento, perrumpit obi-
 ces, & in ipso quidem itinere, cum ad
 Confluentinum Collegium, vbi frater
 degebat, diuerteret, & octo circiter dies
 asceticis S. Ignatij meditationibus ani-
 mum excoleret, ibidem complura repe-
 rit M. S. Melliflui Doctoris Opuscula
 diu desiderata. Deinde ex Oxoniensi Bi-
 bliotheca hæreticorum etiam studio per-
 multa submissa sunt subsidia, complura
 etiam Dominus Ioannes Kinchius, Col-
 legium Societatis Iesu, Carthusia Colo-
 niensis, & Cisterciensis Ordinis Cœno-
 biarchę submiserunt adiumenta & orna-
 menta: dixisses ei quasi diuinâ virgulâ
 ple-

*perrumpit
 feliciter.*

*Dei pro-
 uidentia
 nixus.*

ple-

pleraque subministrata, quoties humana deficerent præsidia. Impresso & vulgato iam Opere sumptibus prædicti D. Ioannis Kinchij, mirificæ laudes eius, de Francia, Belgio, Germania, & Doctissimorum Virorum gratulationes adferebantur: ijs parum affici se litteris testabatur, gaudebat verò Cisterciensis Ordinis eruditissimum Abbatem animum adiecisse ad Opus inchoatum omnibus numeris absoluendum: ad quod etiam scriptis litteris eundem est cohortatus: iuuat hac super re fragmentum Iacobi responsoriarum litterarum excerpere ad Amicum admiratorem, & Encomiasten Operis.

In Bernardo meo conatum æstimari fortè patiar: sed quam in multis illic defuisse vires expertus sum, & ingenij & eruditionis? ad id quidem Operis melliflui me Doctoris amor impulit, amor, inquam, nesciens librare vires: ideoq; audacior, quàm par est, & maiora de se præsumens, quàm reipsa valeat. Gaudebo, si quis aptior defectum meum suppleat, & iam id moliri alium intelligo, Virum vnde quaque Doctissimum
è Ci.

è Cisterciensi Familia, Hispanum, Doctorem
Theologum, nunc in Belgio agentem: &
is quidem gratulatus est mihi prolixè & per-
humaniter litteris, etiam nunc palam edi-
tis ob nouam Operum S. Bernardi editionem:
sed & vnà noui Operis Ideam methodumq;
perscripsit, & iam specimen quoddam in v-
no S. Bernardi Tractatu separatim edito de-
dit, mirum scilicet & magnum omnis litte-
raturæ tum Philosophicæ, tum Theologicæ
apparatum ille conuehit, & in vno Ber-
nardo iustam nobis bibliothecam dabit. Hor-
tatus sum virum alacriter pergere in cœpto o-
pere, adeo non refragabor nos ambos in eo-
dem mustaceo laureolam querere.

Similes Commentarios in S. Grego-
rium meditabatur, huc moralia tanti
Doctores ipsum rapiebant, & pastoralis
muneris exquisita documenta: sed mors
pios conatus interceptit.

Addamus quorundam præsertim ex
Ordine Cisterciensi Abbatum litteras,
quibus Operis & Auctoris commendatio
non vulgaris continetur.

Pri-

Primæ Parisijs, nomine totius Ordinis
 ab Abbate de Precibus, his verbis exarata:
Quem vestra Dominatio Bernardum nuper e-
didit, ita sanum & castigatum, tam auctum
ac fœlici ordine digestum accepimus, vt panè
non idem, qui vulgò teritur, sed alius planè
Bernardus videri possit. In quo sanè vulgando,
cùm multum publicæ utilitati, tum imprimis
nostro Cistercio contulisse plurimum nemo sa-
nus non iudicet. Quare in manus nostras sta-
tim vt diuinum opus, quasi diuinitus & præter
spem incidit, Domin. itioni vestræ, quam since-
ra iam mente etiam absentem complectimur,
presentem verò osculamur in Bernardo, vnus
ego omnium nomine scripto qualicunque gra-
tulari me debere sensi, vnàq; testari, quantum
totum Cistercium suæ in ipsum pietati ac stu-
dio se deuinctum intelligat. Quam grati ani-
mi mei significationem cùm aliud, quod possim
referre, non habeam, queso non dedignetur.
Vnum insuper rogatum velim, vt si mentem
nostram de Bernardo suo hic in Gallijs prælo ite-
rum subiiciendo non improbat, si quid in eo sibi
mutandum, si quid addendum, aut etiam de-
trahendum visum fuerit, ad me transmitti cu-
ret, mentem certè non improbabit, cùm satir
agnoscat, quantum nobis hic eius labor prodesse
 pote-

poterit: quibus etiam sumptibus huc è Germania, vbi prodiere, comportari aliàs, quantum necesse sit, exemplaria queant. Pergat porro vestra Dominatio, vt cœpit de nostra Cisterciensi, imò totius Ecclesie republica bene mere-ri, & quam nobis spem fecit, aliquorum adhuc si daretur emittendorum à se operum, ne quaso succidat: maximè verò, quia vereri se ait, ne falcem mittere in alienam messem videatur, si Magno exordio, seu Viris Illustribus Ordinis nostri, quos se penes esse ait, manum admoueat, oramus impensius, vt posito scrupulo suam iterum operam huic operi tribuat, quod quis nobis inuideat, cuius vel vnum manuscriptum exemplar (lucem enim, quòd sciam, non vidit adhuc) nescio an nostra Gallia exhibere possit? adeo semper nobiscum iniquè cùm Hereticorum rabies, tum bellorum egere tumultus; quod si Dominatio vestra prabuerit, totum quantum est Cistercium, meq; imprimis magis magisq; demerebitur: interim in Christo valeat. Lutetia Parisiorum 28. Octobr. An. salutis 1642.

Dominationis vestre

*Obsequentissimus seruus
Frater Ioannes
Abbas de Precibus.*

Littera
Ioannis
Cara-
muelis.

Alteras dedit eiusdem Ordinis lumen
ætate nostra clarissimum Ioannes Cara-
muel Lobkovvitz Melrosæ Abbas Loua-
nio 8. Cal. April. Ann. 1643. qui pridem
maius opus ad illustranda S. Bernardi scri-
pta molitus erat, vnde Iacobo prodromo
gratulatur, his verbis Operis editionem:
*Ante annum tibi scripseram. sapientissime Vir:
sed vt intelligo, perierunt litteræ incuriâ vere-
darii, copiam adiungo, vt si ias tuum me nomen
à longo tempore suspexisse & amasse. Desidera-
bam Bernardi tui dispositionem & argumen-
tum internoscere; sed antequam id ipsum à te
discerem Opus prodijt & mea expectationi sa-
tisfecit. O vtinam cognoscere velint Cistercien-
ses Antistites quantum debeant tanti Auctoris
tanto restitutori! at si nolint ipsi, maecte animo
Vir generose. Bernardo collaborasti, ipse tibi
mercedem & laboris immensi præmium impe-
trabit diuinitus & humanitus. Amici aderimus,
vt tibi æternum obligati seruiamus. Insudasti
illustrando Bernardo, ipsiq; recognoscendo &
illustrando insudo: me tuis laboribus adiutum
profiteor, & Ordini Cisterciensi applaudo.
Subijcit ideam Operis tui, & concludit:
Interim siquidem in eodem stadio, & sub eodem
Principe meremur, communes curas & vigilias
gera-*

geramus. Tibi precursori congratulor, & dum
tuis laboribus perfruor, mei ingenij partum
qualemcunq; patienter expecta & meam stu-
diosam diligentiam Deo Opt. Max. nec non
Bernardo nostro, de quo te benemeritum cele-
brabit posteritas, in tuis Sacrificijs commenda.
Vale, Louanij 8. Cal. April. An. 1643.

Ioannes Caramuel Lobkovitz
Melrosæ Abbas.

E Societate Iesu complures datis literis P. Ioannis
Bollandi
iudicium
opus commendarunt: sufficiat fragmen-
tum epistolæ R. P. Ioannis Bollandi 2. O-
ctobr. Ann. 1642, scriptæ decerpere: Dico
cordatè & fuco omni procul, non primo solum
operis aspectu exsilijsse mihi cor: sed & quoties
id sumo in manus, gestire nescio quo sensu spiri-
tualis latitiæ, idem pios omnes experiri puto.
Benedictus Deus, qui quæ olim Sancto suo Clie-
nti diuinitus instillauit, ea vt rursus D. V. studio
ad plurimum utilitatem purius fluerent, effecit,
ipsum Sanctum peculiari suo studio remunera-
turum esse laborem, vt quæ olim ille scripsit,
melle & spiritus voluptati accommodata,
ea in se experiatur. Vtinam plures
prouocentur exemplo, & cate-
rorum opera Patrum
ita illustrent!

CA.